

Ændringer i SMV'ers omsætning under coronakrisen

Hovedpunkter

Baseret på vore analyser fremsættes nedenfor en række anbefalinger til alle SMV'er samt anbefalinger til virksomheder, der har en positiv omsætning eller et fald i omsætningen.

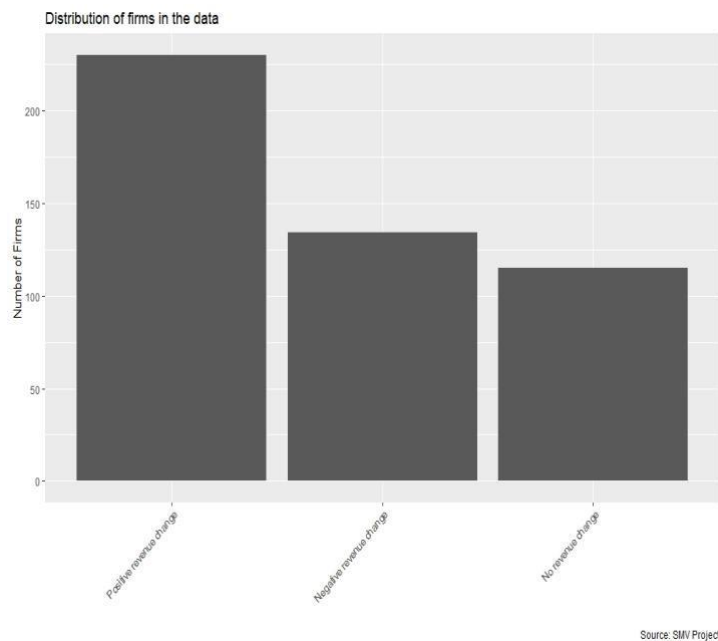
1. Det er godt for alle SMV'er at have en innovativ strategi før en krise sætter ind. Man skal dog ikke ændre sin innovationsstrategi eller påbegynde et nyt innovationsprojekt, hvis man klarer sig godt (positiv omsætning).
2. Hvis man oplever en nedgang i omsætningen, er det bedre at fokusere på hjemmemarkedet end på eksport.
3. Virksomheder, der klarer sig godt, er bedre til at gøre brug af hjælpepakker. De har sandsynligvis en bedre forståelse af, hvor de kan gøre brug af de økonomiske midler. Derimod formår virksomheder, der ikke klarer sig godt, ikke altid at få det mest mulige ud af den økonomiske bistand. Derfor vil sådanne virksomheder have gavn af rådgivning fra myndighederne om, hvordan de bedre kan komme igennem krisen.
4. For SMV'er, der klarer sig godt, er det bedst ikke at lave drastiske ledelsesændringer eller ændre i topledelsens måde at kommunikere med medarbejderne. Vores analyse viser, at ingen ændringer i ledelsen var en betydelig faktor i forhold til vækst i omsætningen.
5. SMV'er i Region Midtjylland oplevede et mindre alvorligt fald i omsætningen i forhold til SMV'er i Region Hovedstaden. Dette kan skyldes det økosystem, som små virksomheder indgår i, i de respektive regioner.
6. Virksomheder, der afskedigede medarbejdere, klarede sig dårligere end lignende virksomheder, der ikke afskedigede medarbejdere. Dette var en tydelig tendens for både SMV'er med vækst og SMV'er med fald i omsætningen.

Analyser

For at få en bedre forståelse af, hvilke faktorer der medfører ændringer i omsætningen i de virksomheder, vi undersøgte, opdelte vi virksomhederne i tre grupper baseret på, hvilken type ændring virksomhederne selv indrappede: 1) virksomheder med en positiv omsætningsændring, 2) virksomheder med en negativ omsætningsændring, og 3) virksomheder uden omsætningsændring. Vi så, at omkring 230 virksomheder oplevede en

positiv ændring i omsætningen, omkring 130 virksomheder oplevede en negativ ændring i omsætningen, og 115 virksomheder oplevede ingen signifikant ændring i omsætningen.¹

¹ 581 virksomheder blev udelukket fra vores analyse pga. manglende nøglevariable såsom omsætningsændring og/eller andre nøglevariable, der blev anvendt i regressionsmodellen.

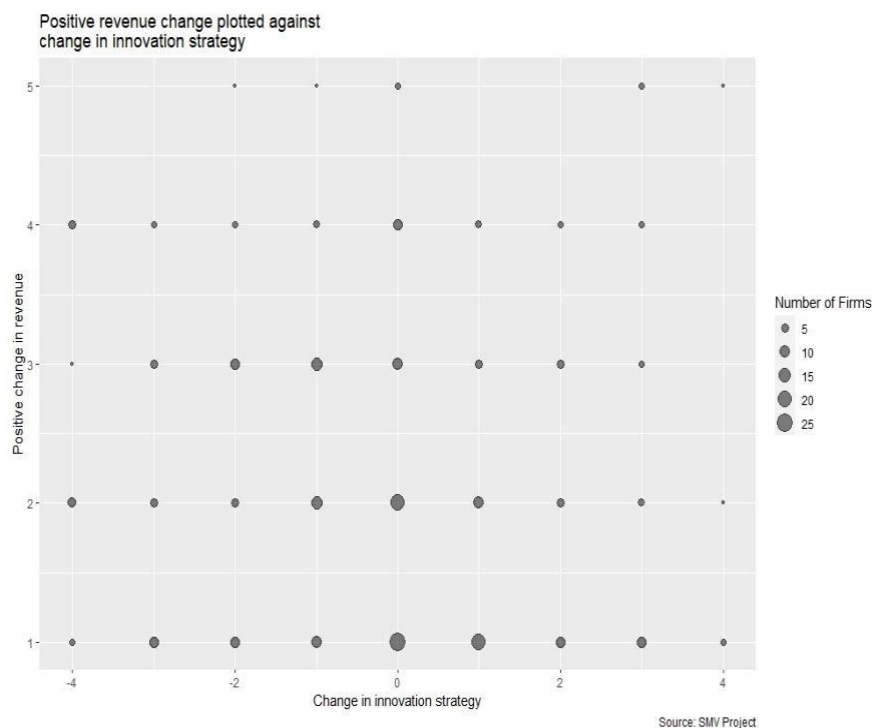
Formålet med dette projekt er at undersøge, hvilke faktorer der kan bidrage til eller stå i vejen for, at en virksomhed har forbedret sin omsætning i løbet af corona-krisen. For at belyse dette har vi medtaget alle de faktorer, der kan tænkes at påvirke en virksomheds omsætning positivt. Vores analyse omfattede variable vedrørende størrelse, beskæftigelsesstruktur og organisationsdesign, samt geografisk placering og sektor. Alle variable, der kan påvirke ændringer i en virksomheds omsætning under krisen¹. Nedenfor diskuterer vi de variable, der er væsentlige i forhold til at forudsige ændringer i omsætningen i de undersøgte virksomheder under corona-krisen.

Positiv omsætningsvækst, mini-analyse

Når vi kigger på de SMV'er, der havde en positiv ændring i omsætningen i løbet af de to undersøgelsesrunder, oplevede virksomheder, der ændrede deres strategiske innovationsproces, mindre vækst i omsætningen. Desuden blev virksomheder, der gennemførte

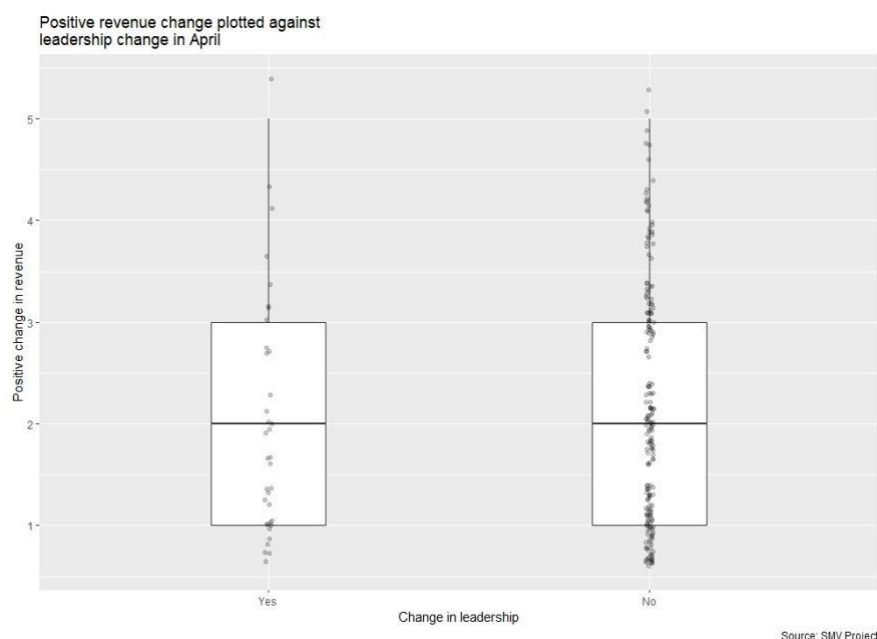
¹ Vi udførte også VIF-test (Variance Inflation Factor) for at sikre, at der ikke var væsentlige problemstillinger med hensyn til multikollinearitet. VIF var mindre end 5 for alle de opstillede modeller.

medarbejdernedskæringer under krisen, negativt påvirket af dette, selvom de overordnet set oplevede vækst i omsætningen. Blandt de SMV'er, der klarede sig godt målt ud fra deres omsætningsvækst, klarede de virksomheder, der skar ned på deres medarbejderstab sig dårligere end lignende virksomheder, der ikke skar ned på medarbejderstaben. Scatter-plottet nedenfor giver et groft billede af, hvor mange virksomheder i stikprøven, der reagerede på krisen ved at ændre deres innovationsstrategi og dermed oplevede en ændret omsætning. Derudover ses det, at brancher, der arbejder med langsigtede projekter (f.eks. bygge- og fremstillingsvirksomhed, handel og reparation af køretøjer), klarede sig dårligere end lignende virksomheder i hotel- og restaurationsbranchen. Et andet resultat, der kan synes indlysende, men ikke desto mindre er vigtigt at fremhæve, er, at SMV'er, der modtager statslige hjælpepakker, klarede sig bedre sammenlignet med andre virksomheder i mini-analysen, der oplevede positiv vækst under corona-krisen.

Sidst men ikke mindst viser vores analyser, at SMV'er, der rapporterede om ingen ændringer i ledelseskommunikationen, oplevede større vækst sammenlignet med andre virksomheder i mini-analysen *positiv omsætning*. Selvom box-plottet nedenfor viser, at et større antal

virksomheder angav ikke at have indført ændringer i ledelsen under krisen, er der ingen signifikant forskel i fordelingen mellem de to virksomhedskategorier.

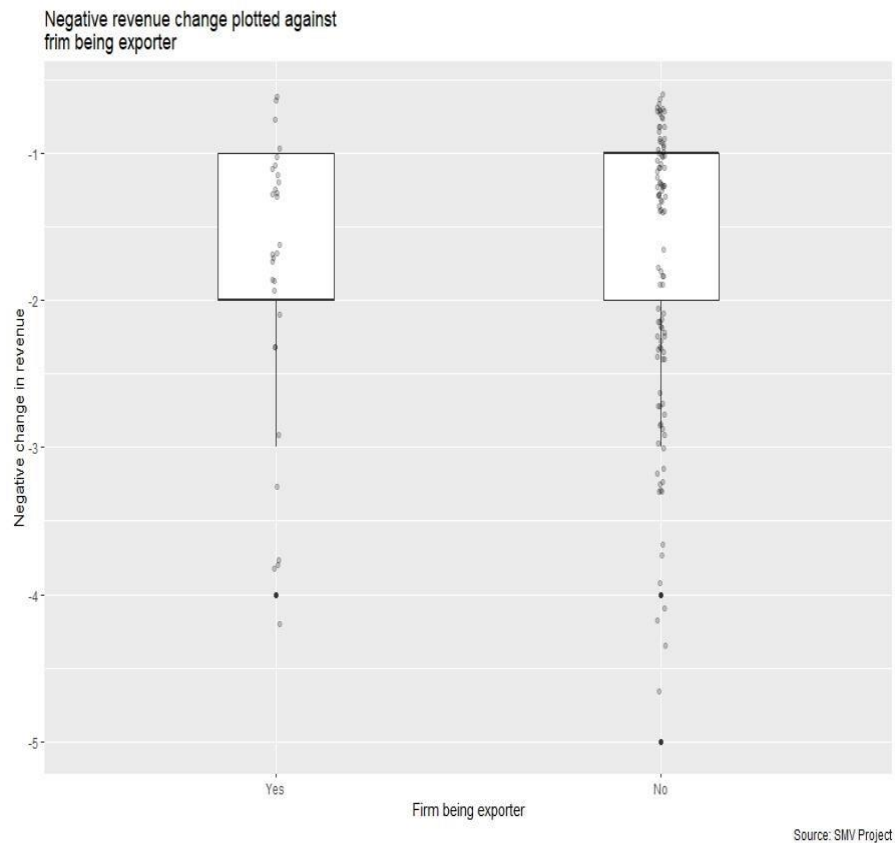

Omsætningsnedgang (negativ omsætningsvækst), mini-analyse

Vi gennemførte en lignende analyse for at få et billede af, hvilke faktorer der kan forudsige omsætningstab hos virksomheder under corona-krisen. De tre væsentligste faktorer, der førte til negativ ændring i omsætningen, var: 1) Nedskæringer i medarbejderstaben. Som forventet oplevede virksomheder, der skar ned i deres medarbejderstab, et meget større fald i omsætningen sammenlignet med lignende virksomheder, som heller ikke klarede sig godt. 2) Lokale karakteristika. En region, der skilte sig ud i analyserne af negativ omsætning, er Region Midtjylland. SMV'er i Region Midtjylland oplevede et mindre alvorligt fald i omsætningen i forhold til SMV'er i Region Hovedstaden. 3) Eksport af varer. Der er tegn på, at virksomheder, der ikke eksporterede deres produkter, var mindre tilbøjelige til at opleve et fald i omsætning sammenlignet med andre SMV'er i mini-analysen. Med andre ord, blandt de SMV'er, der ikke klarede sig godt, oplevede virksomheder, der havde stor fokus på eksport til oversøiske markeder, et større fald i omsætning. Box-plottet nedenfor viser en højere koncentration af virksomheder, der svarede »Nej« til spørgsmålet om hvorvidt de eksporterede deres produkter til udlandet.

Vi ønskede også at undersøge konsekvenserne af at yde hjælpepakker til SMV'er i forskellige regioner i Danmark. Vi ser tegn på, at SMV'er, der fik hjælp i Region Nordjylland og Region

Syddanmark, klarede sig dårligere end SMV'er i de samme regioner, der ikke fik statsstøtte, samt end SMV'er fra andre regioner, der fik hjælp. I bund og grund klarede SMV'er, der klarede sig dårligt i Region Nordjylland og Region Syddanmark, sig dårligere efter, at de modtog statslige hjælpepakker.

Diskussion

Analysen ovenfor præsenterer en række væsentlige faktorer, der er forbundet med ændringer i omsætningen under corona-krisen. Ændring i omsætning er vores centrale afhængige variabel, og denne opnås ved at subtrahere omsætningen fra to undersøgelsesrunder.

Derudover er nogle af vores forklarende variabler, såsom hjælpepakker, hentet fra den første undersøgelsesrunde. Ikke desto mindre skal det bemærkes, at vi ikke nødvendigvis kan påpege kausalitet i vores argumenter.

Vores resultater giver et klarere billede af, hvilke faktorer der kan påvirke en virksomheds omsætning, og baseret på dette kan vi fremsætte et bud på, hvordan og hvorfor disse variabler påvirker omsætningen betydeligt enten positivt eller negativt. SMV'er, der afskedigede medarbejdere, reagerede sandsynligvis på den faldende efterspørgsel, og denne nedskæring i

medarbejderstaben resulterede i et fald i omsætning. Selv om vi ikke kan sige det med sikkerhed, er det muligt, at når en virksomhed afskediger fastansatte medarbejdere, fører dette til uro i virksomheden, hvilket kan føre til nedgang i virksomhedens omsætning. I stedet for at skære ned på medarbejderstaben, kunne en løsning være, at SMV'erne gør brug af fleksible ansættelseskontrakter, da de derved får mulighed for at beholde deres medarbejdere på deltid.

SMV'er, der klarer sig godt, bør være varsomme med hensyn til at foretage drastiske ændringer i deres innovationsstrategi eller at gå i gang med innovationsprojekter under corona-krisen. Hvis de har en positiv omsætningsvækst, anbefales det i stedet, at de fokuserer på at imødekomme deres eksisterende kunders behov. Derudover skal det bemærkes, at vi ikke har nogen oplysninger om, hvordan disse SMV'er klarede sig efter krisen aftog lidt i 2021. Vores forskning viser også, at hjælpepakker har forbedret væksten for virksomheder, der allerede var i vækst. Vores hypotese er, at disse virksomheder var bedre klædt på til at anvende hjælpepakkerne effektivt sammenlignet med SMV'er, der oplevede et fald i omsætningen. På den anden side var virksomheder, der klarede sig dårligt, ikke i stand til at udnytte hjælpepakken effektivt, hvilket resulterede i et yderligere fald i omsætningen. Derfor foreslår vi, at man undersøger virksomhedens vækst inden, der tildeles hjælpepakker, idet de virksomheder, der mister omsætning, muligvis har brug for rådgivning for at kunne gøre optimalt brug af statslige hjælpepakker. Interessant nok klarede virksomheder, der ikke oplevede ledelsesændringer, sig bedre end virksomheder, der oplevede ledelsesændringer, i mini-analysen *positiv omsætningsvækst*. Vores hypotese er, at ledelsesændringer påvirker virksomhedens strategi og resultater på lang sigt, og det er derfor vanskeligt at vurdere effekten af ledelsesændringer inden for nogle få måneder.

Et andet interessant resultat fra vores analyser er, at virksomheder, der ikke eksporterede varer, var mindre tilbøjelige end lignende virksomheder, der eksporterede varer, i mini-analysen *omsætningsnedgang* til at opleve et fald i omsætningen. Vores hypotese er, at SMV'er, der ikke havde eksport af varer, var mindre tilbøjelige til at opleve en negativ ændring i omsætningen sammenlignet med SMV'er, der var meget afhængige af oversøiske kunder, på grund af Danmarks forholdsvis effektive håndtering af krisen i forhold til andre store oversøiske markeder. En anden forklaring kan være, at corona-krisen i højere grad ramte eksportorienterede virksomheder end virksomheder, der primært leverer tjenesteydelser i Danmark. Afslutningsvis giver vores forskning i virksomheders reaktionsmønstre under

corona-krise et indblik i, hvordan krisen har ramt virksomheder forskelligt alt efter virksomhedstype og branchekarakteristika.